

ПРИМЕТИЛИ СТЕ ДИВЉУ ДЕПОНИЈУ?

Уколико уочите дивљу депонију у свом селу или околини:

- ✓ Забележите место на ком се налази.
- ✓ Фотографишите локацију (ако је то безбедно).
- ✓ Пријавите је месној заједници, надлежном комуналном предузећу или управљачу Парка природе „Голија“.
- ✓ Подстакните чланове породице и комшије да отпад одлажу на прописан начин.

ВАША УЛОГА ЈЕ ВАЖНА!

Као жена, домаћица, пољопривредна произвођачица или пружалац туристичких услуга, својим примером можете допринети:

- чистијем селу;
- здравијој породици;
- очуваној природи;
- успешнијем сеоском туризму;
- бољој будућности за децу и младе.

Чувајмо Голију – природа без отпада!

Ове активности се реализују у оквиру пројекта „Волонтери за природу“, који спровode Млади истраживачи Србије, у партнерству са организацијама Тим 42 и Инжењери заштите животне средине. Пројекат је финансиран од стране Европске уније.

О ПРОЈЕКТУ

Мештани села Рудна и Девића чувају Голију – грађани за природу и биодиверзитет

ОПШТИ ЦИЉ

Допринети унапређењу доброг управљања животном средином у Парку природе „Голија“ кроз јачање улоге организација цивилног друштва и грађана у мониторингу и заговарању примене политика заштите животне средине и биодиверзитета, уз унапређење система управљања комуналним отпадом на територији града Краљева и општине Ивањица, кроз спровођење пилот интервенција на подручју МЗ Рудно и МЗ Девића.

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ

Унапредити управљање отпадом и заштиту природе у Парку природе „Голија“ кроз мониторинг дивљих депонија, сарадњу са институцијама и едукацију и активно учешће локалне заједнице.

Очекивани резултати

- R1 — Унапређен мониторинг политика заштите животне средине на локалном нивоу
- R2 — Успостављена база података о дивљим депонијама и навикама домаћинстава
- R3 — Унапређен институционални дијалог и интеграција података у процесе доношења одлука
- R4 — Повећано учешће грађана у заштити природе кроз едукацију, рад са младима и волонтирање
- R5 — Повећана видљивост пројекта и програма подршке

Главне активности

- A1.1. — Мониторинг примене политика и израда мониторинг извештаја
- A2.1. — Теренско мапирање дивљих депонија и анкетирање
- A3.1. — Израда базе података и аналитичких извештаја
- A4.1. — Институционални дијалог и заговарање
- A5.1. — Едукативне радионице, едукативни материјали и волонтерска акција „Голија без отпада“
- A6.1. — Кампања видљивости и извештавање

ЖЕНЕ ЧУВАЈУ ГОЛИЈУ

„За чистију природу,
здравије домаћинство
и одрживу будућност“

ЗАШТО ЈЕ ВАЖНО ДА ЧУВАМО ГОЛИЈУ?

Голија није обична планина – она је један од најважнијих природних драгуља Србије.

ГОЛИЈА — ШТА ТРЕБА ДА ЗНАШ

Парк природе „Голија“ једно је од најочуванијих природних подручја Србије и део **УНЕСКО Резервата биосфере „Голија–Студеница“**. Његове шуме, реке, пашњаци и богат биљни и животињски свет представљају природно благо које смо дужни да сачувамо.

Парк природе „Голија“ заштићено је природно добро од изузетног значаја, површине веће од **75.000 хектара**.

Резерват биосфере „Голија–Студеница“ био је први резерват биосфере у Србији који је 2001. године уврштен у светску мрежу **UNESCO**.

На Голији расте више од **900 врста биљака**, а шуме су дом бројним ретким и заштићеним животињама.

Овде живи више од **130 врста птица**, као и **мрки медвед, вук, рис, видра** и многе друге животиње.

Са Голије извиру бројне реке и потоци, а на овом подручју налази се скоро **100 извора чисте воде**.

ЗАШТО СУ ЖЕНЕ ВАЖНЕ ЗА ОЧУВАЊЕ ГОЛИЈЕ?

Жене су покретачи позитивних промена у породици и локалној заједници. Свакодневним изборима могу значајно допринети очувању природе и здравијем окружењу.

Кроз правилно управљање отпадом, одговорну потрошњу и преношење добрих навика деци, свака жена постаје чувар природних вредности Голије.

Ваше знање и пример могу инспирисати целу заједницу.

ЧУВАЈМО ГОЛИЈУ ЗАЈЕДНО

Чиста природа значи здраву породицу, успешније домаћинство и сигурнију будућност наше деце.

Ваш пример може покренути цело село.

КАКО ОТПАД УТИЧЕ НА ДОМАЋИНСТВО?

Свако домаћинство има важну улогу у очувању чисте и здраве животне средине. Када се отпад одлаже на непрописан начин, последице не трпи само природа – оне директно утичу на породицу, пољопривреду и туристичку понуду нашег села.

Загађује земљиште и воду

Отпад који заврши на дивљим депонијама временом испушта штетне материје у земљиште и подземне воде. То може утицати на квалитет извора, бунара, башти, воћњака и пољопривредних површина.

Угрожава здравље породице

Неправилно одложен отпад привлачи глодаре и инсекте, шири непријатне мирисе и повећава ризик од зараза. Спаљивање отпада ослобађа штетне материје које загађују ваздух и могу угрожити здравље укућана.

Наноси штету пољопривреди

Пластика и други отпад на њивама и пашњацима могу повредити домаће животиње, умањити квалитет земљишта и негативно утицати на пољопривредну производњу.

Умањује вредност туристичке понуде

Чиста природа је највећа предност Рудна и Девића. Дивље депоније остављају лош утисак на госте, нарушавају лепоту предела и могу утицати на мањи број посетилаца и приходе домаћинстава која се баве туризмом.

Зато је свака жена важан чувар природе

Жене својим знањем и свакодневним навикама могу значајно допринети очувању чистог домаћинства и здраве животне средине. Правилним одлагањем отпада, смањењем његовог настанка и преношењем добрих навика на чланове породице, оне чувају природне вредности Голије и стварају боље услове за живот, пољопривреду и развој сеоског туризма.

Чиста природа значи здравију породицу, успешније домаћинство и сигурнију будућност за све нас.

ЖЕНЕ ЧУВАЈУ ГОЛИЈУ СВАКА ЖЕНА МОЖЕ ДА БУДЕ ПОКРЕТАЧ ПРОМЕНА

Жене су чувари домаћинства, породице и традиције. Њихове свакодневне навике имају велики утицај на здравље породице, чистоћу села и очување природе.

Својим примером можете:

- # правилно одлагати отпад и подстаћи чланове породице да чине исто;
- # смањити количину отпада поновном употребом и одговорном куповином;
- # преносити деци љубав према природи и навике које чувају животну средину;
- # учествовати у акцијама чишћења и заштите природе;
- # пријавити дивље депоније и подстаћи комшије да заједно брину о свом селу.

ПРИМЕТИЛИ СТЕ ДИВЉУ ДЕПОНИЈУ?

Не окрећите главу – Ваша пријава може покренути промену.

- ✓ Забележите локацију.
- ✓ Фотографишите депонију ако је то безбедно.
- ✓ Пријавите је месној заједници, надлежном комуналном предузећу или управљачу Парка природе „Голија“.
- ✓ Поделите информацију са комшијама и охрабрите их да заједно чувају природу.

ПРИМЕТИЛИ СТЕ ДИВЉУ ДЕПОНИЈУ?

Не чекајте да је неко други пријави!
Ваша пријава може помоћи да се дивља депонија уклони и спречи даље загађење природе.

КОМЕ МОЖЕТЕ ПРИЈАВИТИ ДИВЉУ ДЕПОНИЈУ?

- Месној заједници

Пријавите локацију председнику или Савету месне заједнице.

- Надлежном јавном комуналном предузећу

Комунално предузеће је задужено за сакупљање и управљање отпадом на територији локалне самоуправе.

- Комуналној инспекцији

У случају непрописног одлагања отпада или формирања дивљих депонија.

- Комуналној милицији

Уколико затекнете несавесно одлагање отпада или желите да пријавите прекршај.

- Управљачу Парка природе „Голија“

Када се дивља депонија налази унутар или у близини заштићеног природног подручја

- Онлајн пријава дивље депоније на

пољопривредном земљишту -

<https://upz.minpolj.gov.rs/prijava/deponija/>